

לשעבר אשר גאלנו וכו' ונמנלאת הראשונה פותמת צנרוך ואינה חותמת והשניה חותמת ואינה פותמת: והרי הברדלֶה. שהיא פותמת צנרוך ואף ע"פ שהיא סמוכה לצרכת המאור: שנייא היא. הנדלה ללא צרכה סמוכה לצירתה מדינא היא שהרי יכול הוא לפזון כל צרכה וצרכה צפני עלמנה כמו שהיה רבי נוהג שהיה מפזרן וחוזר וכוללן על הכוס: הרי נברך. כלומר להקושיא על צרכת הזן היא אמאי פותמת צנרוך הרי סמוכה לצרכת הזימון נברך שאכלנו הויא: שנייא היא. צרכת הזן שהרי אם היו שנים דליכא צרכת הזימון ולא הויא סמוכה ונריך לפתוח צנרוך וכיון שלפעמים פותמת צנרוך תקנו אותה צפתיחה לעולם: הרי הזן את הכ"ז. האי מקשה נמי קס"ד דכמטצע קלר הויא וא"כ אמאי חותמת צנרוך הזן את הכל: הרי הטוב והמטיב. שהיא פותמת צנרוך והיא סמוכה לצירתה הויא: שנייא היא. דצרכה שנתחדשה אח"כ היא כדאמר רב הונא שמקנו אותה על הרוגי ביתר ולהכירא תקנוה צפתיחה כאלו לא נסמכה: הא קדושא. קידוש היום בצמות וצ"ט שפותמת צנרוך והא סמוכה לצרכת היין היא: שנייא היא. שאף היא לפעמים אינה סמוכה שהרי אם היה יושב ושומה מצעדו יום וקדש עליו היום שאינו חוזר ומצרך על היין: והא סופה. קדוש היום שהיא חותמת צנרוך ואמאי: איך מנא. השתא מסיק לטעמא דכולהו צרכות לפי שטופס צרכות כך הוא כדר' יודן דכל שהוא מטצע קלר וכו' וסופה דהזן נמי לא קשיא דמטצע ארוך הויא וכן צרכת הגאולה לא צריכין לטעמא דשמי גאלו' אלא הואיל ומטצע ארוך הויא לפיכך חתם זה צנרוך: כ"ז הברכות אחר חותמיהן. קס"ד דה"ק הכל הולך אחר החימוס והיינו דמקשי עלה כדלקמן: אין אומרים ברכה

לשעבר. התיבון הרי הברדלה. שנייא היא דמר רבי בא בר זבדא רבי היה מפזרן וחוזר וכוללן על הכוס רבי חייא רבה היה מכנסן. התיבון הרי נברך. שנייא היא שאם היו שנים יושבים ואוכלים שאינן אומרים נברך. הרי הזן את הכל. קשיא. הרי הטוב והמטיב. שנייא היא דמר רב הונא א) משניתנו הרוגי ביתר לקבורה נקבעה הטוב והמטיב. הטוב שלא הסריחו והמטיב שניתנו לקבורה. הא קדושה. שנייא היא שאם היה יושב ושומה מבעוד יום וקדש עליו היום א שאינו אומר בורא פרי הגפן. והא סופה. א"ר מנא טופס ברכות כך הוא. א"ר יודן צ מטבע קצר פותח בהן בברוך ואינו חותם בהן בברוך מטבע ארוך פותח בהן בברוך וחותם בברוך. ב) כל הברכות אחר חיתומיהן ג) אין אומרים ברכה פסוק. התיב ר' יצחק בר' אלעזר קומיו ר' יוסה מכיון דתימר אחר חיתומיהן אין אומרין ברכה פסוק. אמרין חכימי הדין מלייא דהוא סבר מהו אחר חיתומיהן שאם א) היה עומד בשחרית ושכח והזכיר את של ערבית וחזר וחתם בשל שחרית יצא. א"ר אחא כל הברכות כעין חותמותיהן. ואילו דאמרין א צהלי ורוגי יושבת ציון וגו' אין בו משום ברכה פסוק:

הלכה ו מתני' ד מוכירין יציאת מצרים
בלילות (ד) אמר להן ר' אלעזר בן עזריה הרי אני כבן שבועים שנה ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות עד שדרשה בן זומא שנאמר ב למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך ימי חיך הימים כל ימי חיך הלילות וחכמים אומרים ימי חיך העולם הזה כל ימי חיך העולם הבא להביא את ימות המשיח: **גמ'** אע"פ שנכנס לגדולה האריך ימים הדא אמרה שהגדולה מקצרת ימים. תמן

פסוק. צתמיה וצפ"צ דתענית גרים ויימר צרכה פסוק והיינו דך לפי דס"ד לפרש אחר חיתומיהן כדלקמיה: אמרין חכימי הדין ש"ייא. כלשון תמיה חכם הוא זה הצחור דלפי צברתו הוא מקשה: דהוא סבר. לפרש מהו אחר חיתומיהן דקאמר היינו לענין האי דינא שאם עמד בשחרית ציזר אור ושכח והזכיר את של ערבית מעריב ערבית וחזר ומוכר וחתם צל שחרית ילא וזהו אחר חיתומיהן אנו הולכין ולהכך ילא ולפיכך הוא מקשה דא"כ היכי אמרת אין לומרין צרכה פסוק הרי אם חתם צל שחרית והוא יזכר אור א"כ הנצרכה פסוק הוא כדכתיב יזכר אור וגו' אצל צאמת לאו היינו פירושא דאחר חיתומיהן אלא כדכז אחא דאמר כל הצרכות כעין חותמותיהן מענין שהוא מוזכר צסוף נוסח הצרכה כך הוא חותם כגון עוזר ומושיע ומגן צא"י מגן אצרהס וכן כולן ולעולם אין חותמין הצרכה צפסוק: ואי"ן דאמרין צה"י וגו'. נוהגין היו לומר אחר צרכת הפטרה פסוק הוה ואין צו משום צרכה צמותס פסוק הואיל וכבר חתם צנוסח הצרכה עלמנה ואינו אלא כמוסיף צצרים:

הלכה ו מתני' מוכירין יציאת מצרים בלילות. פרשת ציצית אומרים אותה צק"ש של ערבית ואע"פ שאין לילה זמן ציצית דכתיב וראיתם אותו פרט לכסות לילה אומרים אותה מפני יציאת מצרים שנה: כבן שבועים שנה. הייתי נראה זקן ולא זקן ממש אלא שהלציו שערומי יום שמינו אותו נשיא כזי שיראה זקן וראוי לנשיאות ואותו היום דרש בן זומא מקרא זה: **ו**דא זכיתי. לא ננחתי למכמיס: **גמ'** אע"פ שנכנס לגדולה. שמינוהו לנשיא כדאמרינן לקמן פרק תפלת השחר: האריך ימים. שאמר הריני כבן שצעים שנה: הדא אמרה שהגדולה מקצרת ימים. כדאמר' או לצננות שמקצרת את צעליה ולהכי קאמר הריני כבן שצעים דאם שזכיתי לגדולה עם כל זה הארכתני ימים: תמן

פירוש מבע"פ ספר חרדים
אציגדור השיב דה"פ כל הברכות הולכין אחר חתימתן ונריך לומר בסופה של צרכה סמוך לחתימתן לשון הדומה ומשך אחר החתימה ואין אומרים אחר צרכה פסוק פירוש א"א לצרכה של חתימה פסוקי כגון סמוך לחתימת צרכת השנים כדכתיב יו ה' אתך את הצרכה. או צצרכת חולים כל המחלה והסיר וגו' ותעמא משום דנראה כמקדים צרכת עבד לרבו צאומרו סמוך לחתימה צרוך שנאמר עיקרו בלשון צצרכה להדיוט. ואילו דאמרין וכו' אין צו משום צצרכה פסוק. פירוש הנא לאומר סמוך לחתימה דבונה ירושלים או סמוך לחתימה דהמשמת יין צצניה הפרשו צדו ואין צו איסור משום צצרכה פסוק דהכל הוא צצרכה של מקום דיגדל שמו צעולם צצצו את שיבת ציון. עכ"ל. ולא פי' הקושיא שהקשה ר' יתחק וצינומי צצצרו דרבי אחא לאו מילתא צצפי נפשה היא אלא מירוח שני לקושיא רבי יתחק דפירש בצציתא דאמרה כל הברכות אחר חותמיהן כלומר דאין נריך לומר צצרוך דהוא צצרכה לשון חתימה והשתא יתא דואילן ולא צצצקה מקשה לגומרה. וכשמיך השני מירושן גמר השונה בצציתא ואילן דאמרי צהלי ורוגי יושבת ציון וגו'. אי נמי אמר ר' אחא מילתא צצפי נפשה ולא קשה למה הפסיק מימרא זו קודם סיוס עינן ראשון ואילן וכו' כן נריך לומר. אמר ר' אחא כל הברכות כעין חותמיהן. כלומר דכל סמוך לחתימה מעין החתימה והכי נמי יתא צצצלי פרק ערבי פסחים. ואילו דאמרי צהלי וכו'. לא יתפרש אחר איוו צצרכה ושמא אחר הנדלה שאנו אומרים ויתן לך האלהים וכמה פסוקים וצתוכס פסוק צהלי ורוגי. ומשום צצצרכת המצדיל מוזכר צה מעלת קדושת ישראל שהצדילס מן הגויס שהוא צצוכס היו אנשים צצונן הירושלמי מיד אחר המצדיל להתחיל צהלי ורוגי דאומר פסוק זה כי גדול בקרבך קדוש ישראל דומה וקאמר דאין זה משום חתימת פסוק דאסר לעיל דכיון שמוכיר אחריו פסוקים הרבה לא מיחוץ כמוסיף מטצע אלא כמסדר פסוקים ולא תיקשי וכי מפסיקין צין צצרכה לשתייה ד"ל דילמא שהיה רגיל לומר צלא כוס דומיא דר' מפזרן כדאמר לעיל: מתני'. מוזכירין יציאת מצרים. פרשת ציצית בקריאת שמע ואע"פ שאין לילה זמן ציצית דכתיב וראיתם אותו וצרתם אומרים אותה צלילה מפני יציאת מצרים שנה: אמר ר' אלעזר בן עזריה הרי אני כבן שבועים שנה. כבר הייתי נראה זקן ולא זקן ממש שצאת עליו שיבה ויס שהעצירו ר"ג מנשיאותו ומינו ר' אלעזר בן עזריה נשיא כדאיתא לקמן פרק תפלת השחר ואותו היום דרש בן זומא מקרא זה עכ"ל רש"י: גמרא. אע"פ שעלה לגדולה וכו'. לשון צציתא הוא: האריך ימים. דתתן הרי אני כבן שצעים שנה ופליגא צציתא זו אצצלי דסגר דכבן ע' אמר ציוס שנעשה לו נס שהיה בן (י"ז) [י"ח] שנה ורקא צו שיבה דאם בן איך תמו דלא ננח לחכמים אכתי נער הוא צצמת אלא כשהיה זקן בן ע' שנה ממש אמר משנה זו כלומר כל ימי נטעערתי להכריח לחכמי הדור לחייב להזכיר יציאת מצרים צלילות שעשעו דרש בן זומא וננחוס. ומה ששינוי וצכמיס אומרים לא שלא הודו לו אלא הכי קאמר צצתלה היו הס דורשים עד שצא בן זומא ודרש כך וקבלו צצרו ולדעת צציתא זו הא דאמר הרי אני כבן שצעים ולא בן ע' אולי היה בן ס"ח או ס"ט וקרוצו לע' היה: הדא אמרה וכו' למדוח

מאימתי פרק ראשון ברכות

פני
לשעבר אשר גאלנו וכו' ונמנלאת הראשונה פותמת צנרוך ואינה חותמת והשניה חותמת ואינה פותמת: והרי הברדֶה. שהיא פותמת צנרוך ואף ע"פ שהיא סמוכה לצרכת המאור: שנייא היא. הנדלה ללא צרכה סמוכה לצירתה מדינא היא שהרי יכול הוא לפזון כל צרכה וצרכה צפני עלמנה כמו שהיה רבי נוהג שהיה מפזרן וחוזר וכוללן על הכוס: הרי נברך. כלומר להקושיא על צרכת הזן היא אמאי פותמת צנרוך הרי סמוכה לצרכת הזימון נברך שאכלנו הויא: שנייא היא. צרכת הזן שהרי אם היו שנים דליכא צרכת הזימון ולא הויא סמוכה וכיון שלפעמים פותמת צנרוך תקנו אותה צפתיחה לעולם: הרי הזן את הכ"ז. האי מקשה נמי קס"ד דכמטצע קלר הויא וא"כ אמאי חותמת צנרוך הזן את הכל: הרי הטוב והמטיב. שהיא פותמת צנרוך והיא סמוכה לצירתה הויא: שנייא היא. דצרכה שנתחדשה אח"כ היא כדאמר רב הונא שמקנו אותה על הרוגי ביתר ולהכירא תקנוה צפתיחה כאלו לא נסמכה: הא קדושא. קידוש היום בצמות וצ"ט שפותמת צנרוך והא סמוכה לצרכת היין היא: שנייא היא. שאף היא לפעמים אינה סמוכה שהרי אם היה יושב ושומה מצעדו יום וקדש עליו היום שאינו חוזר ומצרך על היין: והא סופה. קדוש היום שהיא חותמת צנרוך ואמאי: איך מנא. השתא מסיק לטעמא דכולהו צרכות לפי שטופס צרכות כך הוא כדר' יודן דכל שהוא מטצע קלר וכו' וסופה דהזן נמי לא קשיא דמטצע ארוך הויא וכן צרכת הגאולה לא צריכין לטעמא דשמי גאלו' אלא הואיל ומטצע ארוך הויא לפיכך חותם זה צנרוך: כ"ז הברכות אחר חותמיהן. קס"ד דה"ק הכל הולך אחר החימוס והיינו דמקשי עלה כדלקמן: אין אומרים ברכה

פסוק. אין חותמין הצרכה צפסוק כגון צא"י גואלינו ה' נצלות וגו' וכיונא צזה: מכיון דתימר אחר חיתומיהן אין אומרין ברכה

ששמע אינו מצרך ע"כ. וגירסת הר"ן שחיס הגה להנא ואחד לשעבר אצל גירסת ספרינו שחיס הגה אחת להנא ואחת לשעבר וכן גירסת התוספות דצינור המתחיל ימים שיחיד גומר צנה את ההלל והמרכיב פ' ע"פ פי' פירושם אחרים: הרי הברדלה. צרכת המצדיל שסמוכה לצפה"ג ולא היה לה לפתוח צנרוך וצכלל הקושיא אף צצרכת צצמיס ונר דכולן סמוכות איין: מפזרין. כשתשיכה אומר המצדיל וכשרואה נר אומר צורא מאורי האס וכשמציאין לו צצמיס מצרך עליהן. וכיון שתקנו לומר כל אחת לצדה לא מיקרו סמוכות אע"פ שלא יפורס אלא יחברס על הכוס: הרי נברך. פי' מהריך וצלה"ה הרי נברך שהיא צצרכת זימון ואין פותמת נברך הרי היא סמוכה להמוציא וקא סלקא דעתין השתא דקטורה אינה מפסקת. ומשני כיון דצמיס אין אומרים אותה לא מיקריא סמוכה: והרי הדין. ראשונה דצרכת מזון דלעולם הנוציא קודם לה ואפי' הכי פותמת צנרוך: הא קדושא שנייא היא. צצרכת קידוש שצבת שמצרך תחלה צורא פרי הגפן ואפי' הכי פותמת. ומשני כיון דזימנין אין סמוכה כגון היה אוכל וקדש עליו היום דמקדש איין ואין נריך לומר צפה"ג דכבר צירך צצתלת סעודתו לא מיקרי סמוכה: והא סופא. למדתי מדברי הר"ן והרמב"ן דפי' סופא דלעיל צצכה שצסוף הלל הכא נמי לפי שהזכיר צורא פרי הגפן הקשה עליה הרי סופא כשאלס שותה יין צצכה צצסוף והיינו על הגפן דפותמת צנרוך וקא סלקא דעתין דסמוכה לצורא פרי הגפן היא דכי היכי דצנהלל אין הפסוקים הפסק הכא נמי אין האכילה מפסקת והוא הדין דפריך נמי אצל צצכה דצסוף אכילה פירות. ומשני טופס ברכות כך הוא. כלומר דטעס צצכה הסמוכה לצצנהה דאינה פותמת משום דסיוס ראשונה היא דפרושיית לעיל צצס מרדכי וצצכות דאחר אכילה אינן סמוכות אלא טופס צצכות לצדן כך הוא. אי נמי צצתייה וכי ציחד הן סדורות צצופס חכמים הרי אכילה צצניהס ומפסקת אע"פ שצצכה אחרונה דלהל סמוכה ואינה פותמת צנרוך היינו משום קריאת הפסוקים אין מפסיק שאסור להפסיק צצהלל אם לא מפני היראה או מפני הכבוד כדפי' המפרשים בקרית שמע משא"כ צצכילת הפירות והשתא צצצכת הזן דהניח לעיל קשיא נימלרה. וכן גס כן נברך וצצכת אשר גאלנו לא נריך מירוצי דלעיל: אמר רבי יודן מטבע קצר. כגון דפירות ודמנות: הכי גרסינן לה בירושלמי בפרק שני דתעניות כל הברכות אחר חיתומיהן אין אומרים אחר ברכה פסוק. התיב רבי יצחק מכיון דהוא אמר אחר חיתומיהן ויאמר אחר ברכה פסוק אמרי הכי(ין) הוא הדין מילייה דהוא סבור מהו אחר חיתומיהן וכו'. והכי פירושא אין אומרים אחר סיוס צצכה פסוק כדרך שאומרים קודם שאנו אומרים פותח את ידן קודם הזן ואכלתו ושצצעת קודם על הארץ צצצכת המזון והקשה רבי יתחק רישא אקסיפא דכיון דתנא רישא דאחר חתום משמע דצא לומר דאין להקפיד אם אמר פסוק אחר שחתם כראוי והשינו לו צני השיבה דלא צא לומר זה שאם הכין הוא הדין מילייה דהוא סבור. כלומר כן הוא קשה לפי מה שאמא סובר בצציתא. אצל אין הדבר כן שלא צא לומר אלא שאם היה עומד בשחרית ושכח וכו'. אחר כך מלאתי צצפר שצצלי הלקט וז"ל ה"ר

שינויי נוסחאות: (שי"ז) הסריחו דנ"ו נסרחו. (שי"ח) קצר דנ"ו קצרה. (שי"ח) בהן דנ"ו בו. (שכ"י) להן צצנ"ר לימא. שינויי נוסחאות: (שי"ז) הסריחו דנ"ו נסרחו. (שי"ח) קצר דנ"ו קצרה. (שי"ח) בהן דנ"ו בו. (שכ"י) להן צצנ"ר לימא.

פסוקים המופיעים בפרשת ציצית

פסוקים
פסוקים המופיעים בפרשת ציצית

פסוקים המופיעים בפרשת ציצית

פסוקים המופיעים בפרשת ציצית

פסוקים המופיעים בפרשת ציצית

פסוקים המופיעים בפרשת ציצית

פסוקים המופיעים בפרשת ציצית

פסוקים המופיעים בפרשת ציצית

פסוקים המופיעים בפרשת ציצית

פסוקים המופיעים בפרשת ציצית

פסוקים המופיעים בפרשת ציצית

פסוקים המופיעים בפרשת ציצית

פסוקים המופיעים בפרשת ציצית

פסוקים המופיעים בפרשת ציצית

פסוקים המופיעים בפרשת ציצית

פסוקים המופיעים בפרשת ציצית

פסוקים המופיעים בפרשת ציצית

פסוקים המופיעים בפרשת ציצית

פסוקים המופיעים בפרשת ציצית

פסוקים המופיעים בפרשת ציצית

ג	יר
מערכי	מערבי
עין משפט	עין משפט
ג	ג
מח	מח
א	א
ב	ב
ג	ג
ד	ד
ה	ה
ו	ו
ז	ז
ח	ח
ט	ט
י	י
יא	יא
יב	יב
יג	יג
יד	יד
טו	טו
טז	טז
יז	יז
יח	יח
יט	יט
כ	כ
כא	כא
כב	כב
כג	כג
כד	כד
כה	כה
כו	כו
כז	כז
כח	כח
כט	כט
ל	ל
לא	לא
לב	לב
לג	לג
לד	לד
לה	לה
לו	לו
לז	לז
לח	לח
לט	לט
מ	מ
מא	מא
מב	מב
מג	מג
מד	מד
מה	מה
מו	מו
מז	מז
מח	מח
מט	מט
נ	נ
נא	נא
נב	נב
נג	נג
נד	נד
נה	נה
נו	נו
נז	נז
נח	נח
נט	נט
ס	ס
סא	סא
סב	סב
סג	סג
סד	סד
סה	סה
סז	סז
סח	סח
סט	סט
ע	ע
עא	עא
עב	עב
עג	עג
עד	עד
עה	עה
עז	עז
עח	עח
עט	עט
פ	פ
פא	פא
פב	פב
פג	פג
פד	פד
פה	פה
פו	פו
פז	פז
פח	פח
פט	פט
צ	צ
ца	ца
צב	צב
צג	צג
צד	צד
צה	צה
צז	צז
צח	צח
צט	צט
ק	ק
קא	קא
קב	קב
קג	קג
קד	קד
קה	קה
קז	קז
קח	קח
קט	קט
קכ	קכ
קכא	קכא
קכב	קכב
קכג	קכג
קכד	קכד
קכה	קכה
קכו	קכו
קכז	קכז
קכח	קכח
קכט	קכט
קל	קל
קלא	קלא
קלב	קלב
קלג	קלג
קלד	קלד
קלה	קלה
קלו	קלו
קלז	קלז
קלח	קלח
קלט	קלט
קמ	קמ
קמא	קמא
קמב	קמב
קמג	קמג
קמד	קמד
קמה	קמה
קמו	קמו
קמז	קמז
קמח	קמח
קמט	קמט
קנ	קנ
קנא	קנא
קנב	קנב
קנג	קנג
קנד	קנד
קנה	קנה
קנו	קנו
קנז	קנז
קנח	קנח
קנט	קנט
קס	קס
קסא	קסא
קסב	קסב
קסג	קסג
קסד	קסד
קסה	קסה
קסז	קסז
קסח	קסח
קסט	קסט
קע	קע
קעא	קעא
קעב	קעב
קעג	קעג
קעד	קעד
קעה	קעה
קעז	קעז
קעח	קעח
קעט	קעט
קף	קף
קפא	קפא
קפב	קפב
קפג	קפג
קפד	קפד
קפה	קפה
קפו	קפו
קפז	קפז
קפח	קפח
קפט	קפט
קצ	קצ
קצא	קצא
קצב	קצב
קצג	קצג
קצד	קצד
קצה	קצה
קצז	קצז
קצח	קצח
קצט	קצט
ר	ר
רא	רא
רב	רב</